

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής κι Επιχειρησιακής
Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)**

**ΥΠΕΘΟΟ 05/11/2024
Α. Π.: 162641 ΕΞ 2024
Απάντηση στο έγγραφο: 161279 ΕΙ 2024**

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1418

**ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΤΤΙΚΗ»
Αρ. Πρωτ.: 2769_2024
Ημερομηνία: 05/11/2024**

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος
10563 Αθήνα
Πληροφορίες: Αθανάσιος Παπαηλιού
Τηλέφωνο: 210 3742069
Email: a.papailiou@minfin.gr

**Προς: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος «Αττική»
Λ. Συγγρού 98-100
Τ.Κ. 11741, Αθήνα**

**Θέμα: Γνωμοδότηση για την ύπαρξη ή μη στοιχείων Κρατικών Ενισχύσεων σε πράξεις
προς ένταξη στην πρόσκληση με τίτλο «Αναβάθμιση Εξοπλισμού Α.Ε.Ι.
Περιφέρειας Αττικής»**

Σχέτ: Το από 01/11/2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Υπηρεσίας σας (αρ. πρωτ. εισερχομένου ΥΠΕΘΟΟ 161279/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1418/01/11-2024).

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού με το οποίο μας κοινοποιήθηκε, προς γνωμοδότηση αναφορικά με ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης, το σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Αναβάθμιση Εξοπλισμού Α.Ε.Ι. Περιφέρειας Αττικής», λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το σχέδιο της πρόσκλησης, η προτεινόμενη δράση αφορά σε νέες πράξεις Προμήθειας Εξοπλισμού για Σχολές και Τμήματα Σχολών των Δημόσιων ΑΕΙ με έδρα εντός της Περιφέρειας Αττικής.

Η κατανομή του Προϋπολογισμού της Δράσης ανά Ίδρυμα έγινε από το Υπουργείο Παιδείας με το με Α.Π. 1803/15.04.2024 έγγραφο της Επιτελικής Δομής του και συνοψίζεται ακολούθως:

1 Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών 324.090,00€.

2 Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικών και Τεχνολογικών Σπουδών 548.010,00€.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

- 3 Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 925.130,00€.
- 4 Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών 5.597.920,00€.
- 5 Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο 1.685.270,00€.
- 6 Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 1.131.370,00€.
- 7 Πανεπιστήμιο Δ. Αττικής 3.824.260,00€.
- 8 Πάντειο Πανεπιστήμιο 1.178.510,00€.
- 9 Πανεπιστήμιο Πειραιώς 1.296.360,00€.
- 10 Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο 489.080,00€.

Η συμμετοχή του Προγράμματος "Αττική" εξαντλείται, ανά Ίδρυμα, στα ποσά του ανωτέρω πίνακα. Αιτήσεις χρηματοδότησης που ξεπερνούν τα ποσά αυτά ή περιέχουν μη επιλέξιμες δαπάνες, θα πρέπει να συνοδεύονται από απόφαση του συλλογικού οργάνου του Ιδρύματος για την κάλυψη του υπολειπόμενου ποσού.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την πρόσκληση ανέρχεται σε 17.000.000,00€.

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι:

- Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Αθηνών,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Πάντειου Πανεπιστημίου,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Ερευνών Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Πανεπιστημίου Πειραιά,
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και
- Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Δ. Αττικής.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως κρατικές ενισχύσεις ορίζονται οι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον

ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές».

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου της ανωτέρω πρόσκλησης δύναται να θεωρηθεί ότι οι δράσεις που αναφέρονται σε αυτή αφορούν στη δημόσια εκπαίδευση, στο πλαίσιο του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Κατά συνέπεια το αντικείμενο της πρόσκλησης δύναται να υποστηριχθεί ότι εμπίπτει στα οριζόμενα του κεφ. 2.5 (παρ.28-32) «Δραστηριότητες εκπαίδευσης και έρευνας» της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

Ειδικότερα στην παρ.28 της ως άνω «Ανακοίνωσης της Επιτροπής» ορίζεται ότι «Η δημόσια εκπαίδευση που οργανώνεται στο πλαίσιο του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος που χρηματοδοτείται και εποπτεύεται από το κράτος μπορεί να θεωρηθεί μη οικονομική δραστηριότητα. Το Δικαστήριο απεφάνθη ότι το Δημόσιο: δημιουργώντας και διατηρώντας αυτό το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο χρηματοδοτείται εν όλω ή εν μέρει από δημόσιους πόρους και όχι από τους σπουδαστές ή τους γονείς τους [...] δεν αποβλέπει στην άσκηση αμειβόμενων δραστηριοτήτων, αλλά εκπληρώνει την αποστολή του έναντι των πολιτών του στον κοινωνικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό τομέα».

Επιπροσθέτως στην παρ.17 της ίδιας «Ανακοίνωσης της Επιτροπής» ορίζονται τα εξής: «Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το Δημόσιο ενεργεί «ασκώντας δημόσια εξουσία» ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές. Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Σε γενικές γραμμές, εκτός των περιπτώσεων όπου το οικείο κράτος μέλος έχει αποφασίσει να εισαγάγει μηχανισμούς της αγοράς, οι δραστηριότητες που εκ της φύσεως τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες».

Εφόσον οι δράσεις που περιγράφονται ανωτέρω στην πρόσκληση αποτελούν δραστηριότητες οι οποίες διενεργούνται στο πλαίσιο της προμήθειας εξοπλισμού λειτουργίας για τις δομές της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Αττικής και με την προϋπόθεση ότι ο εκάστοτε δυνητικός δικαιούχος είναι δημόσιος φορέας ο οποίος ενεργεί «ασκώντας δημόσια εξουσία» υπό την ιδιότητα του ως δημόσια αρχή, δύναται να θεωρηθεί ότι οι προς χρηματοδότηση πράξεις δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

3. Επίσης συνιστάται η τήρηση χωριστού λογαριασμού, ώστε να αποκλείεται κάθε ενδεχόμενη χρήση του ποσού που δίδεται στον δικαιούχο για την κάλυψη άλλων δαπανών, πλην αυτών που αφορούν ειδικά τη συγκεκριμένη δράση (παρ. 212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) προκειμένου να αποκλειστεί η σταυροειδής επιδότηση ή η έμμεση επιδότηση άλλων τυχόν οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου του έργου.

4. Ως προς τους Αναδόχους, από τους οποίους θα γίνουν οι απαραίτητες προμήθειες στο πλαίσιο της Πρόσκλησης, για να διασφαλισθεί ότι δεν τους παρέχεται οικονομικό πλεονέκτημα, είναι αναγκαίο το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης των πράξεων τους να χορηγηθεί σε Αναδόχους επιλεγθέντες μέσω ανοικτής δημόσιας διαγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου περί ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαδικασίας (ίση μεταχείριση υποψηφίων αναδόχων, διαφάνεια, δημοσιότητα της διαδικασίας, αναλογικός χαρακτήρας του ανταλλάγματος του αναδόχου, αρχή του πραγματικού ανταγωνισμού).

Επισημαίνεται ότι, προκειμένου η προτεινόμενη δράση να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού, αυτός δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί για άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων.

5. Όπως επισημάνθηκε και στη με αρ. πρωτ. 99801/EΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 επιστολή της ΕΥΚΕ-ΧΕ, για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί με την με αρ. πρωτ. 115150/EΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.

Σε κάθε περίπτωση, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αττική» διατηρεί την δικαιοδοσία ελέγχου της επιλεξιμότητας των δαπανών των υπό αξιολόγηση πράξεων.

6. Στο διατακτικό της πρόσκλησης είναι απαραίτητο να προστεθούν:

- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
- Η με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/02-11-2016 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων»,
- Το με αρ.πρ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
- Η παρούσα γνωμοδότηση της υπηρεσίας μας.

7. Στο κεφάλαιο 3 «Επιλεξιμότητα» του σχεδίου της πρόσκλησης πρέπει να προστεθεί στο τέλος της παραγράφου 3.4 «με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων».

Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

